

*Seminarski rad:
Uloga Željeza u Ljudskom
Organizmu*

*Škola za medicinske sestre
Vinogradska, Zagreb
Biokemija*

*Učenik: ANTE COTA
Razred: 3.D
2. Listopad 2023.,
Zagreb*

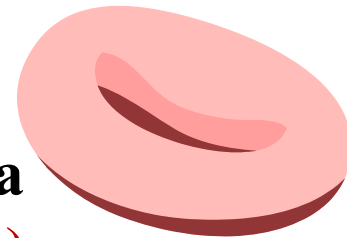
1. Uvod u seminarski rad

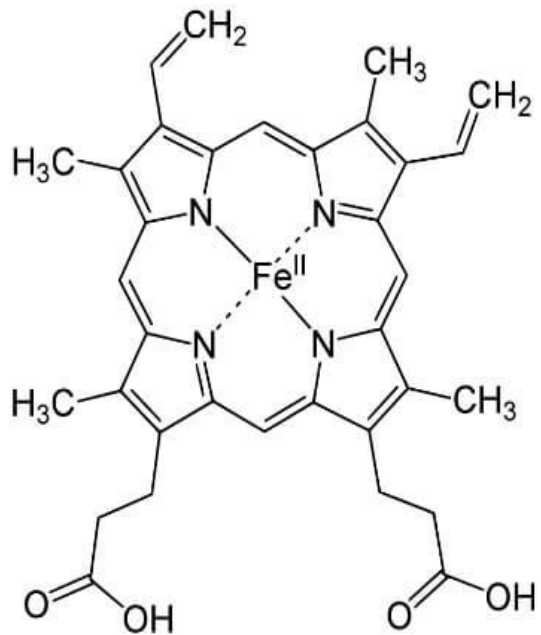
- **U ovome seminarskom radu iznijeti ćemo osnovne podatke o ulozi željeza u ljudskom organizmu, koliko je željezo potrebno našem organizmu (te kako i kojom prehranom unosimo željezo u organizam).**
- **Opisat ćemo i objasniti biokemijske procese ljudskoga organizma u kojima sudjeluje željezo te koju točno ulogu željezo ima u njima.**

2. Željezo u ljudskome organizmu

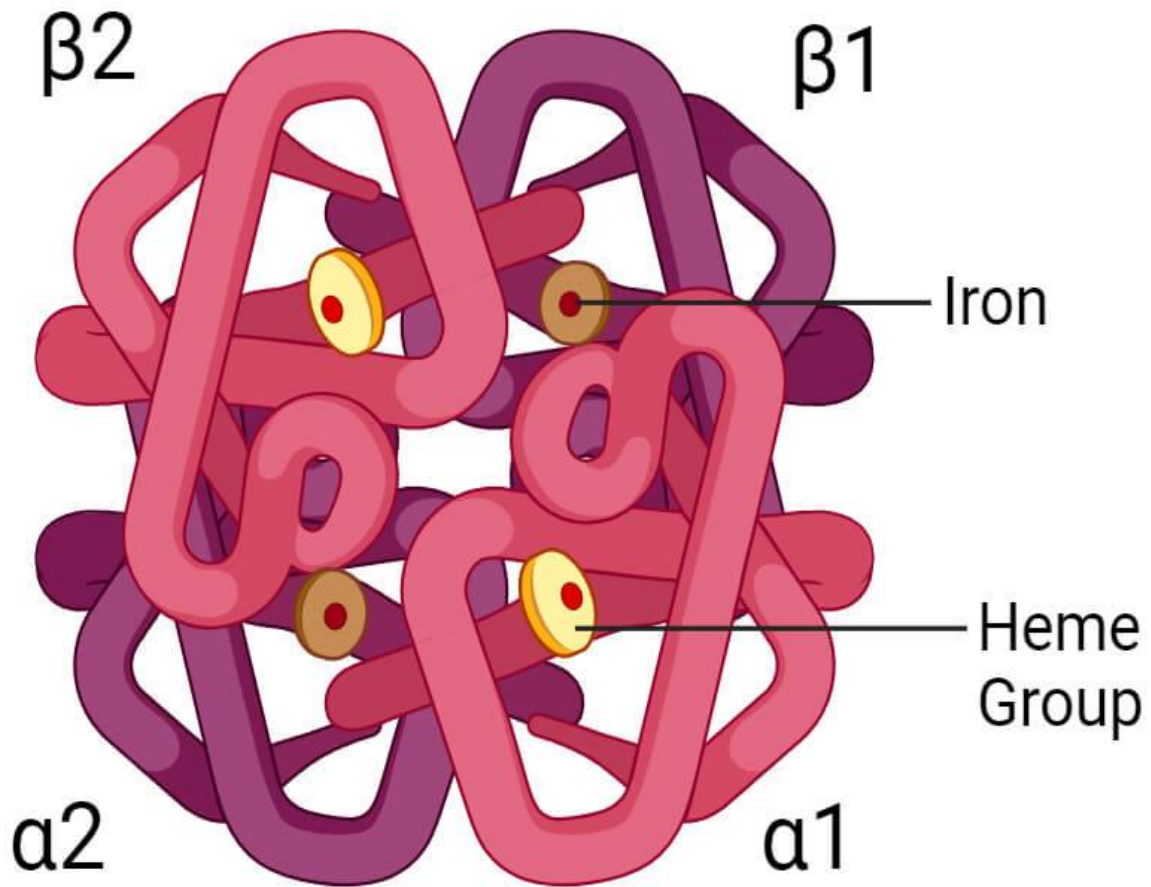
- Željezo je mineral u ljudskom organizmu koji je izrazito bitan u brojnim biokemijskim procesima: disanje, stvaranje energije i samo repliciranje stanice, detoksikacija(od alkohola i ostalih štetnih tvari) u pamćenju(kognitivne funkcije).
- Organizam koristi željezo u stvaranju hemoglobina proteina u crvenim krvnim stanicama(eritrocitima) koji prenosi kisik iz pluća u ostale dijelove tijela.

Hemoglobin

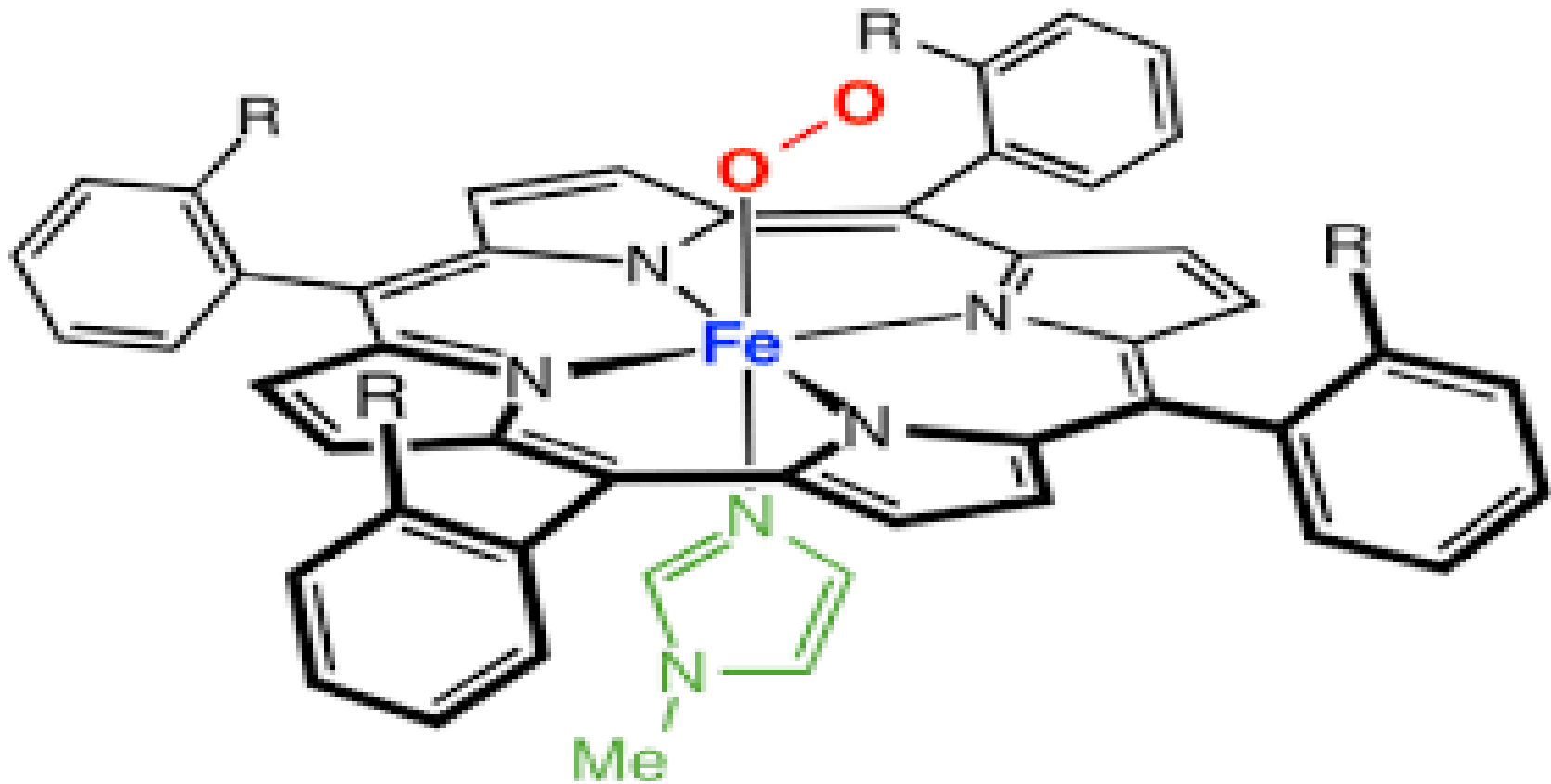

heme *b*

2. Željezo u ljudskome organizmu

- Sudjeluje u biokemijskim procesima u stanici u kojima se proizvodi energija (u obliku ATP molekule) koju naš organizam koristi za rad i aktivnost te u pravilnom funkcioniranju imunološkog sustava.
- Osim u hemoglobinu željezo se nalazi u ostalim proteinima: mioglobinu (skladištenje kisika za upotrebu u fizičkim aktivnostima mišića), kao tkivna rezerva u obliku ferritina i hemosiderina i u određenim neurotransmiterima (Dopamina, Serotonin, Noradrenalin...)

2.1 Raspodjela željeza u ljudskom organizmu

- **Ljudski organizam sadrži oko 3 do 4 grama željeza(a to ga čini mikro elementom/mikro nutrientom/mikro mineralom u ljudskom tijelu).**
- **U odrasloj osobi koja je teška otprilike 70kg do 80kg(prosjek po Europskim zemljama) željezo zauzima 0.04375 % ukupne tjelesne mase.**
- **Oko 1500-2000 mg željeza nalazi se u eritrocitima(50% do 55%).**
- **Oko 1000 mg se nalazi u jetri(25% do 30%).**
- **500-600 (oko 15%) mg željeza nalazi se u imuno sustavu, i to u makrofagima.**
- **I u koštanoj srži se nalazi oko 300 mg željeza(10%).**

2.2 Preporučeni dnevni unos željeza u ljudski organizam i hrana koja sadržava željezo

- **Preporučeni prosječni dnevni unos željeza za žene: 19 do 50 godina 18 mg, starije od 50 godina 8 mg, trudnice 27 mg, dojilje 9 mg.**
- **Prosječni dnevni unos željeza za muškarce stariji od 19 godina pa nadalje 8 mg.**
- **Prosječni dnevni unos željeza za djecu je: od 3 do 6 godina 7 mg, od 7 do 17 godina 15 mg.**
- **Crveno meso, bijelo meso, jaja i žitarice, voće i zeleno lisnato povrće (špinat, blitva, kelj, brokula, kupus), grah, grašak, leća, slanutak orašasti plodovi i sjemenke (bučine sjemenke, sezam, chia sjemenke) riba, školjke (dagnje i kamenice).**

IRON

A microscopic view of several red blood cells, showing their characteristic biconcave disc shape and reddish color. The cells are set against a dark red background, and the image is partially obscured by a white curved shape on the right side.

3. Zdravstvene tegobe i stanja sezana uz manjak željeza

- **Nedostatak željeza može izazvati zdravstvene tegobe poput anemije, (umor, iscrpljenost, tahikardija, nedostatak zraka, glavobolje).**
- **Osoba s manjkom željeza može imati i blijedu kožu, krhke nokte te pojačan gubitak kose. Zbog slabijeg imuniteta javljaju se i ranice u ustima ili na jeziku.**

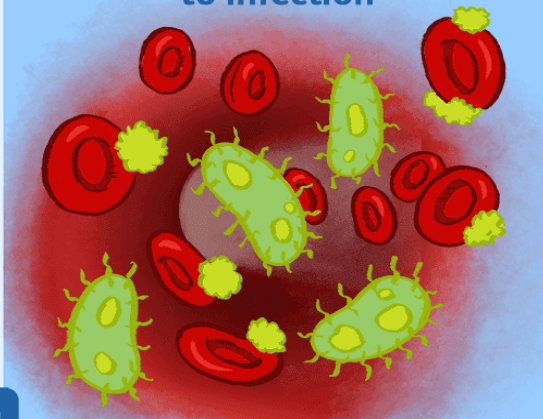
Feeling weak or tired
all of the time

Shortness of breath

Increased susceptibility
to infection

Symptoms of Anemia

Cold hands or feet

Pallor

Pica

Zabavna činjenica

- Iz koliko ljudi je potrebno ekstrahirati željezo da bi dobili jedan mač?
- Mač između 1 i 1.5kg i otprilike 0.8m
- 375 muškaraca ili 430 žena
- Željezo u krvi je nečisto i vezano za spojeve pa ga je potrebno rastopiti u HCL pa u NaBr_4 te bi tako dobili najčišći mač.

Literatura:

- <https://www.pip.hr/clanak.php?tip=clanak&id=454>
- <https://www.plivazdravlje.hr/aktualno/clanak/37142/Poremecaj-zeljeza-u-ljudskom-tijelu.html>
- <https://vital.hr/mapa/zeljezo/>
- <https://www.news-medical.net/health/Iron-Functions-in-the-Body.aspx>
- www.nelsonsnaturalworld.com/.../role-of-iron-in-the-body
- https://www.ucsfhealth.org/education/hemoglobin_and_functions_of_iron/
- <http://themedicalbiochemistrypage.org/iron-copper.php>
- <https://www.austincc.edu/>
- https://www.youtube.com/watch?v=Br9Jn3X_f8o
- <https://microbenotes.com/wp-content/uploads/2023/08/Structure-of-Hemoglobin.jpeg> (slika 1.)
- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/d4/PicketFenceGenericRevised.png/500px-PicketFenceGenericRevised.png> (slika 2.)
- [https://www.verywellhealth.com/thmb/iBmyGP1yPIwYbGxdgKi4m3BROhs=/1500x0/filters:no_upscale\(\):max_bytes\(150000\):strip_icc\(\)/anemia-and-cancer-797397-5c3b8660c9e77c0001fd965c.png](https://www.verywellhealth.com/thmb/iBmyGP1yPIwYbGxdgKi4m3BROhs=/1500x0/filters:no_upscale():max_bytes(150000):strip_icc()/anemia-and-cancer-797397-5c3b8660c9e77c0001fd965c.png) (slika 3.)

WOLFGANG PETERLIN

That's all Folks!